

Nr 486

Av herr **Sjölin m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 24, med förslag till förordning om ändrad lydelse av 16 och 18 §§ förordningen den 26 februari 1954 (nr 73) angående tillverkning av brännvin, m. m.

I proposition nr 24 framlägges förslag rörande sulfitspritindustriens framtida produktions- och avsättningsförhållanden. I propositionen upptages bland annat frågorna om en definitiv reglering av beskattningen på motorsprit och om tullen för denaturerad sprit.

Beskattningen

Såsom framgår av den i propositionen lämnade redogörelsen har statsmakterna ursprungligen intagit den principiella ståndpunkten att motorspriten bör vara underkastad samma beskattning som bensinen. Av olika skäl har emellertid skatten på motorsprit hållits lägre än skatten på bensin. De båda skattesatserna utgör för närvarande 7 öre per liter resp. 32 öre per liter, innebärande en differens av 25 öre per liter. De speciella skäl, som föranlett en olikhet i beskattningshänseende, har numera, såsom klart påvisats i den utredning, vilken legat till grund för propositionen, i allt väsentligt förlorat sin bärighet. Även departementschefen ansluter sig till denna uppfattning och anser att statsmakterna bör eftersträva att avveckla den indirekta subvention som sulfitspritindustrien erhåller genom skattelättnaden för motorsprit samt att i fråga om beskattningen likställa motorspriten med bensin. Departementschefen anser emellertid av vissa angivna skäl, att statsmakterna bör gå fram med viss försiktighet, och hemställer, att riksdagen nu beslutar att under en period av fem år successivt genomföra en måttlig skärpning av skatten. Departementschefen föreslår att skatten höjes med 6 öre per liter från och med den 1 juli 1955 och med ytterligare 6 öre per liter från och med den 1 juli 1957, innebärande en sammanlagd skattehöjning med 12 öre per liter, vilken avses gälla till den 1 juli 1960. Sistnämnda år skall skattesatsen enligt departementschefens mening upptagas till förnyad prövning.

Vi delar helt departementschefens principiella uppfattning att den nu gällande differensen i skattesatserna för motorsprit och bensin bör avvecklas. Vi anser emellertid att departementschefen överdrivit vådorna av en mera bestämd attityd från statsmakternas sida beträffande avvecklingen av den särställning i skattehänseende som motorspriten för närvarande in- tar. Såsom utredningen påvisat torde man nämligen kunna utgå ifrån att

sulfitspritindustrien kommer att vinna alltmera ökad avsättning för sin produktion till den kemiska industrien. Samtidigt synes motortrafikens behov av ett högoktanigt motorbränsle komma att tillgodoses genom nya bränslen med högt oktanvärde, vilka i ökad utsträckning tillföres den svenska marknaden. De åtgärder, som i propositionen nu föreslås i olika hänseenden, syftar alla till att befordra en företagsekonomisk och teknisk rationalisering inom sulfitspritindustrien. Enligt vår mening skulle detta syfte bättre främjas om den avveckling av olikheten i skattehänseende, som allmänt anses såsom riktig och önskvärd, kunde ske något snabbare än vad departementschefen föreslagit.

På anförda skäl vill vi därför föreslå, att riksdagen i år fattar ett principbeslut om att motorspriten likställas med bensinen i skattehänseende och att den successiva övergången till den högre beskattningen, som av flera skäl är nödvändig, utformas så, att skatten höjes med 6 öre per liter fr. o. m. den 1 juli 1955, med ytterligare 6 öre fr. o. m. den 1 juli 1956 samt med ytterligare 6 öre per liter fr. o. m. den 1 juli 1957, eller med sammanlagt 18 öre per liter till 25 öre per liter. Den sistnämnda skattesatsen skall sedan gälla till 1959, då riksdagen på nytt bör föreläggas frågan om skattesatsens fastställande till den för bensin gällande. I författningen bör sålunda föreskrivas en skattesats av 25 öre per liter. Den successiva övergången till denna högre skattesats får sedan, på i princip samma sätt som nu föreslås i propositionen, regleras via övergångsbestämmelserna.

Tullsatsen

För närvarande utgår tullen vid import av denaturerad sprit med 40 kr. för 100 kg. Det har av den utredning, som föregått propositionen, klarlagts att denna tullsats med hänsyn till önskvärdheten att befrämja en företagsekonomisk och teknisk rationalisering av sulfitspritindustrien måste anses alltför hög. Utredningsmannen har föreslagit att den nuvarande viktullen ersättes med en värdetull av 12 %. Utredningen har härvid syftat till att åstadkomma en samordning med de övriga tullsatser å kemiska produkter, som väntas bli resultatet av arbetet inom 1952 års tulltaxekommitté.

Mot utredningsmannens förslag har ingen erinran gjorts av de experter som varit knutna till utredningen, bland vilka även ingått en representant för sulfitspritindustrien. Även remissinstanserna har i sina yttranden över förslaget över lag i princip givit det sin anslutning. Ett flertal remissmyndigheter har emellertid ansett att en hastig övergång till den betydligt sänkta tullsats, som utredningsmannen föreslagit, skulle medföra allvarliga anpassningssvårigheter för den inhemska sulfitspritindustrien. En viss övergångsanordning har därför ansetts motiverad. Departementschefen har föreslagit att tullsatsen bestämmas till 10 kr. för 100 kg och att gälla fr. o. m. den 1 juli 1955 som ett provisorium under fem år. Hur tullskyddet för denature-

rad sprit skall utformas för framtiden, torde enligt departementschefen få övervägas senare.

Vi delar utredningsmannens principiella uppfattning, vilken, som förut berörts, biträts av det övervägande flertalet av de hörda remissinstanserna, att tullen för denaturerad sprit bör sättas så lågt som möjligt. Det skäl, som förebragts mot en omedelbar sänkning av tullskyddet till den av utredningsmannen föreslagna nivån, anser vi emellertid så bärande att detta inte torde böra komma i fråga. Vi kan för vår del ansluta oss till det i propositionen framlagda förslaget att tullen nu sänks till 10 öre per kg. Denna tullsats motsvarar med nuvarande priser en värdetull av 25—30 %. Den får därför i och för sig anses som väl hög. En följd av departementschefens förslag är vidare att tullsatsen inte skulle kunna omprövas förrän efter fem år. Departementschefen antyder visserligen att ett beslut i denna fråga eventuellt skulle kunna fattas i anslutning till statsmakternas prövning av tulltaxekommitténs blivande förslag, men de nya tullsatser som då skulle kunna beslutas avses inte bli tillämpade förrän tidigast efter femårsperiodens utgång.

Med hänsyn till vikten att tullsatsen å denaturerad sprit bestämmes under hänsynstagande till tullen på andra kemiska produkter liksom till tullarna på industriprodukter i övrigt vore det enligt vår mening en naturligare ordning att tulltaxekommittén redan nu finge i uppdrag att pröva tullsatsen på denaturerad sprit. Då kunde ett i rätt sammanhang berett förslag i denna fråga föreläggas riksdagen redan nästa år och möjligheter öppnas att pröva en ytterligare sänkning av tullen på denaturerad sprit att träda i kraft före femårsperiodens utgång.

Under hänvisning till det ovan anförda får vi således föreslå,

1. att riksdagen med ändring av vad Kungl. Maj:t föreslagit i proposition nr 24 måtte besluta
  - a) att skatten på motorsprit bestämmes till 25 öre per liter, dock att skatten under tiden den 1 juli 1955 till den 1 juli 1956 skall utgå med 13 öre per liter och under tiden den 1 juli 1956 till den 1 juli 1957 med 19 öre per liter,
  - b) att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om förslag till 1959 års riksdag om bestämmande av skatten på motorsprit till den då för hensin gällande nivån,
  - c) att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att frågan om tullen på denaturerad sprit överlämnas till 1952 års tulltaxekommitté för prövning i samband med den pågående översynen av tullsatserna för andra kemiska produkter, så att förslag härom kan före-

läggas riksdagen samtidigt med förslag till ny tull-taxa.

2. att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till erforderlig författningstext till det under 1 a) framställda yrkandet.

Stockholm den 9 februari 1955

Bengt Sjölin   *N. Stenberg*   *Gustaf Kollberg*